

Complexnummer: 519767

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Schranshoek

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

519768, 519769, 519770

Woonplaats

Leeuwarden

Gemeente

Leeuwarden

Provincie

Fryslân

Locatie van het hoofdobject

Verlengde Schrans 2, 8932 NN te Leeuwarden

Complexomschrijving

Inleiding

PRAKTIJKVILLA in neorenaissancestijl met aangebouwde PRAKTIJKRUIMTE, vrijstaand KOETSHUIS met KAS en PRIEEL. Complex gebouwd in 1900 in opdracht van de arts Sinninghe Damsté door Zytze Siewert Feddema. Het complex heeft sindsdien weinig veranderingen ondergaan, zowel uit- als inwendig. Het complex is, met de voorgevel op het oosten georiënteerd, gelegen op een rechthoekig kavel aan de oude uitvalsweg naar Zwolle, op de hoek van de Carel van Manderstraat. De royale tuin is in de jaren '60 enigszins verkleind, waarbij het oorspronkelijke gietijzeren hek verdween. In de zomer van 1997 is een nieuw ijzeren hek geplaatst. In diezelfde periode werden villa en prieel gerestaureerd.

Omschrijving

Complex, bestaande uit een villa met aangebouwde praktijkruimte, koetshuis en prieel, gelegen in een waarschijnlijk niet meer oorspronkelijk ingerichte tuin. De villa vormt de hoek van de Verlengde Schrans en de Carel van Manderstraat. Het koetshuis is vrijstaand gelegen in het verlengde van de praktijkruimte in de noordwesthoek van het perceel en heeft de ingang aan de Carel van Manderstraat en een aan de achterzijde aangebouwde kas. In de zuidwesthoek van de tuin staat een prieel.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Complex, bestaande uit een praktijkvilla, koetshuis en prieel, gelegen in een ruime tuin, van algemeen architectuurhistorisch en cultuurhistorisch belang:

- vanwege de gaafheid van het complex;
- als voorbeeld van de toepassing van de late neorenaissancestijl;
- exemplarisch als voorbeeld van een rond de eeuwwisseling gebouwd complex voor een arts.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 519768

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 juni 2002
Kadaster deel/nr 82695/38

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Leeuwarden Leeuwarden Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Leeuwarden Huizum-West

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Huizum B 4961

Omschrijving**

Inleiding

PRAKTIJKVILLA in 1900 gebouwd door Zijtze Siewert Feddema in een sobere, frans georiënteerde neorenaissancestijl. De zijgevels en de praktijkruimte zijn iets eenvoudiger behandeld dan de voorgevel. Het pand heeft, behoudens vereenvoudigingen aan de dakkapellen en het verwijderen van de jalouziebekleding boven de ramen, geen noemenswaardige veranderingen ondergaan. De voorgevel is georiënteerd op het oosten.

Omschrijving

EXTERIEUR: Vrijstaande praktijkvilla op onregelmatig grondplan van twee volledige bouwlagen met een smallere en lagere aanbouw voor de dokterspraktijk. Het geheel wordt gedekt door afgeknotte schilddaken, belegd met donkerblauw geglaazuurde Lucas IJbrandpannen met geknikte vorstpannen, aan oost-, zuid en noordzijde voorzien van redelijk oorspronkelijke kajuiten en kapellen. De kajuit aan de voorzijde verloor de wangen en een fronton, de kapellen werden van hun heksenhoeden ontdaan. Bij het villa-gedeelte bestaat de gevelopbouw uit een gestucte plint en vervolgens opgaand metselwerk van grauw-rode waalsteen in kruisverband doorspekt met kunststenen, vlakke dorpellijsten en tussen de verdiepingen een omgaande, geprofileerde cordonlijst, afgesloten door een kroonlijst, gedecoreerd met langwerpige van loofwerk voorziene vakken onder een geprofileerde goot. De ramen, voorzien van meest T-vensters en enkele schuifvensters, bezitten een renaissance omlijsting met onder andere consoles en kroonlijstjes: de portiekpoort is rijker behandeld. De oost(voor)gevel kent twee sprongen. De twee linker raamvakken springen het meest naar voren, dan volgt een enkel ingangsvak en een nog verder terugspringend dubbel raamvak met gekoppelde vensters dat op de noordoosthoek afgesloten is; de verdieping bezit voor twee openslaande deuren een breed balkon, rustend op rijk bewerkte consoles. Het oorspronkelijke balusterhek werd vervangen door een eenvoudiger exemplaar. In de zuidgevel volgt op het eerste raamvak een blind

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geveldeel met de uitgemetselde schoorsteen; de volgende twee, onregelmatige raamvakken hebben op de begane grond een trapeziumvormige erker, waarna de gevel enigszins inspringt en de één bouwlaag tellende keuken volgt. De noordgevel bestaat uit een blind gedeelte ter breedte van twee raamvakken, in het midden voorzien van een uitgemetselde schoorsteen, een inspringend gedeelte van twee raamvakken en de één verdieping tellende praktijkvleugel met een eigen ingang, voorzien van gesneden deur met smeedijzeren roosters. De onregelmatige westgevel bestaat uit de eindgevels van praktijkvleugel en keuken. Het exterieur bevindt zich in nagenoeg oorspronkelijke staat.

INTERIEUR: De ingang is gelegen in een diepe, rechthoekige portiek, voorzien van een terrazzovloer waar het jaartal 1900 is ingelegd en wanden van sierstuc in imitatieblokken (beneden) en door profielen omgeven vakken. De dubbele, gesneden deur is voorzien van art nouveau-achtige gesmede roosters en oorspronkelijk hang- en sluitwerk (o.a. een deurgreep met klinklichter). Vestibule met dubbele tochtdeur voorzien van eenvoudig geslepen glas. Gang met marmeren vloer en oorspronkelijke paneeldeuren. Bordestrap met twee armen, voorzien van gietijzeren balusters. Bordes wordt verlicht door een glas-in-loodvenster met centraal een afbeelding van 'De anatomische les' van Rembrandt uit 1632 binnen een rolwerkcartouche. Vierkante salon met stucplafond met rondpas; oorspronkelijke betimmeringen rond de ramen en vensterbanken en eenvoudige zwartmarmeren schouw. Tussen salon en achterkamer suitepui. Dit vertrek heeft erker, eenzelfde schouw en een wandkast met renaissance omlijsting. Zijkamer met oorspronkelijke vensteromlijsting en vensterbanken. Zolder kent nog de authentieke inrichting en wordt in de uitbouw aan de westzijde verlicht door een glas-in-loodvenster.

Waardering

Praktijkvilla van algemeen architectuurhistorisch en cultuurhistorisch belang

- als voorbeeld van een praktijkvilla uit 1900
- vanwege de gaafheid van exterieur en interieur
- vanwege de samenhang tussen hoofdgebouw, praktijkruimte, koetshuis en prieel
- vanwege de detaillering en bijzonder materiaalgebruik (Lucas IJbrandspannen)

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Werk-woonhuis

Functie

Praktijkwoning

Monumentnummer*: 519769

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 juni 2002
Kadaster deel/nr 82695/46

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Leeuwarden Leeuwarden Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Leeuwarden achter in tuin, Huizum-West

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Huizum B 4961

Omschrijving**

Inleiding

PRIEEL, gebouwd in 1900 in de zuidwesthoek van de tuin van een villa uit dezelfde bouwtijd.

Omschrijving

Houten prieel op vierzijdige grondslag met twee evenwijdige zijwanden, die haaks op de achterwand staan. Voorgevel gerend. De linker zijgevel heeft een venster. De voorgevel heeft opengewerkte panelen, die gevuld zijn met divers traceerwerk. Het overstekende dak wordt gedragen door korbelen.

Waardering

Priël van algemeen architectuurhistorisch belang

- vanwege de samenhang met de villa;
- vanwege de gaafheid;
- als voorbeeld van een priël in een stadstuin.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen Priël

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 519770

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 juni 2002
Kadaster deel/nr 82689/175

Woonplaats* Leeuwarden
Gemeente* Leeuwarden
Provincie* Fryslân

Locatiennaam Leeuwarden
Locatieomschrijving Huizum-West

Kadastrale gemeente* Huizum
Sectie* B
Kadastraal object*
Appartemen aanduiding
Grondperceel 4961

Omschrijving**

Inleiding

KOETSHUIS met kas, waarschijnlijk gelijktijdig met de praktijkvilla gebouwd, aan een zijstraat van de Verlengde Schrans (Carel van Manderstraat).

Omschrijving

Vrijstaand koetshuis op rechthoekige grondslag, gedekt door een zadeldak, opgetrokken uit grijze kalkzandsteen met cordonlijst en strekken in rode baksteen. De voorgevel bevat een dubbele deur onder een segmentboog. Dak belegd met gesmoorde Friese golfpannen en afgezet met windveren. In het interieur bevindt zich een klein schoorsteentje. De achterwand telt twee vensters, die indirect verlicht worden. Tegen de achterzijde is een kas aangebouwd op rechthoekig grondplan onder een lessenaardak. De wanden zijn tot ong. 80 cm hoogte van beton of gepleisterde baksteen, voor het overige is de kas van hout en glas.

Waardering

Koetshuis met kas van algemeen historisch belang

- vanwege de ensemblewaarde in samenhang met de praktijkvilla;
- vanwege de gaafheid van het exterieur;
- als voorbeeld van een koetshuis voor een arts.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen
Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Opslag
Boerderij (M)

Functie

Koetshuis (G)
Kas(M)